

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 089123 22 Rev
Banjaluka, 04.10.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednik vijeća, Biljane Tomić i Biljane Majkić Marinković, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JP „Putevi RS“ Banjaluka, koga zastupa punomoćnik G.B., advokat iz B., protiv tuženog P.T. d.o.o. L. - u stečaju, koga zastupa punomoćnik D.M., advokat iz Banjaluke, radi isplate, vrijednost predmeta spora: 283.075,98 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 089123 22 Pž 2 od 17.5.2022. godine, na sjednici održanoj dana 04.10.2022. godine donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja i obje nižestepene presude djelimično preinačavaju tako da se priznato potraživanje u iznosu od 78.058,81 KM snižava na iznos od 73.240,47 KM i nalaže stečajnom upravniku da taj iznos od 73.240,47 KM, uvrsti u listu prijavljenih i priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca opšteg isplatnog reda, te odbija zahtjev da se u tu listu upiše i iznos od 36.772,36 KM na ime zakonske zatezne kamate.

U preostalom dijelu revizija se odbija.

Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

Presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 089123 20 Ps 3 od 17.12.2021. godine, utvrđeno je da je potraživanje tužitelja prema tuženom, koje je osporeno od strane stečajnog upravnika, u iznosu od 78.058,81 KM, osnovano, te je naloženo stečajnom upravniku da iznos od 78.058,81 KM, od čega 78.058,81 KM na ime glavnog duga i iznos od 36.772,36 KM na ime zakonske zatezne kamate uvrsti u Pregled prijavljenih i priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca opšteg isplatnog reda i plati tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 4.492,14 KM, dok je odbijen zahtjev tužitelja preko dosuđenih iznosa.

Presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 089123 22 Pž 2 od 17.5.2022. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te su odbijeni zahtjevi - tuženog za naknadu troškova sastava žalbe i tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Blagovremenom revizijom drugostepenu odluku pobija tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev u cjelini i tužitelj obaveže da mu nadoknadi

troškove cjelokupnog postupka, ili da se ta presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tužitelj, u odgovoru, predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija je samo djelimično osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je osnovano njegovo potraživanje prema tuženom, koje je osporeno od strane stečajnog upravnika, u ukupnom iznosu od 283.075,98 KM i da se naloži stečajnom upravniku da taj iznos, od čega 160.559,59 KM, na ime glavnog duga i 122.516,39 KM, na ime zakonske zatezne kamate, uvrsti u pregled prijavljenih i priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca opšteg isplatnog reda, uz naknadu troškova parničnog postupka.

Po provedenom dokaznom postupku, nakon analize i ocjene svih dokaza, nižestepeni sudovi su utvrdili: da su parnične stranke bile u poslovnom odnosu povodom zakupa i korištenja putnog zemljišta, kojim upravlja tužitelj, a koristio ga je tuženi za lociranje i prilaz njegovim benzinskim pumpama; da su tim povodom zaključili više ugovora o zakupu; da je na taj način tuženom omogućen pristup njegovim objektima – benzinskim pumpama koje se nalaze na magistralnom putu Nova Topola - Klašnice; Prnjavor - Gornji Vijak; Gradiška - Nova Topola; u mjestu A.; na magistralnom putu Srbac - Prnjavor u mjestu S.; u B. na magistralnom putu Draksenić - Gradiška; u L. na putu Nova Topola - Klašnice; u mjestu D. na magistralnom putu Gradiška - Nova Topola; u mjestu P. na putu Lamovita - Ivanjska i u mjestu L. na putu Klašnice - Prnjavor; da su ugovori o zakupu istog sadržaja i da su zaključeni u šestom mjesecu 2010. godine na period od 5 godina, te da su tim ugovorima prethodila rješenja o dodjeli putnog zemljišta na korištenje; da su za neka putna zemljišta prethodni korisnici bila neka treća lica, vlasnici benzinskih pumpi koje su prodali tuženom, zbog čega je u skladu sa ugovorom o prodaji došlo i do izmjene rješenja o dodjeli putnog zemljišta i ugovora o zakupu; da je tužba (kojom je pokrenut ovaj postupak) podnesna 03.11.2010. godine za putna zemljišta vezana za benzinske pumpe u K.D. i D., te da je na pripremnom ročištu održanom 27.4.2015. godine tužitelj proširio tužbu i za naplatu naknade za korištenje ostalog putnog zemljišta i saglasno tome povećao i tužbeni zahtjev; da je nad tuženim otvoren stečaj dana 16.5.2016. godine, te je stečajni upravnik u cijelosti osporio prijavljeno potraživanje tužitelja, označivši ga iznosom od 321.139,18 KM, nakon čega je nastavljen ovaj postupak i uređena tužba i tužbeni zahtjev saglasno činjenici da je nad tuženim otvoren stečaj; da je vještačenjem po vještaku finansijske struke utvrđena visina dugovanja tuženog za period od 2007. godine do otvaranja stečaja.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, a imajući u vidu sadržaj odredbe člana 55. stav 1. tačka 8. Zakona o javnim putevima („Sl. glasnik RS“ broj: 3/04, 51/04, 73/08, 106/09, 5/10 i 16/10 – Prečišćeni tekst), prema kojoj se za upotrebu i korištenje putnog zemljišta propisuje i obračunava naknada u skladu sa Uredbom o regulisanju visine naknade za korištenje zemljišta koje pripada putu („Sl. glasnik RS“, broj 65/06 i 93/07) i da u konkretnom slučaju, saglasno odredbi člana 56. stav 4. istog zakona, ta naknada pripada prihodima tužitelja – nižestepeni sudovi nisu pogriješili kada su našli da je tuženi dužan platiti odgovarajuću naknadu za putno zemljište koje je koristio, bez obzira što je ono, za neke lokacije, prvobitno bilo dato na korištenje drugim licima od kojih je on preuzeo benzinske pumpe pa tako i korištenje prilaza tim pumpama (putno zemljište) kako ispravno i argumentovano obrazlažu nižestepeni sudovi, kakvo obrazloženje prihvata i ovaj sud, a što navode revizije istaknute u ovom pravcu čini neosnovanim.

Takođe su nižestepeni sudovi, uz valjano obrazloženje, pravilno cijenili i prigovor zastarjelosti, pa su primjenom odredbe člana 374. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89 te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04, dalje ZOO), zaključili da je ovaj prigovor osnovan za sva potraživanja koja su dospjela u periodu dužem od tri godine od dana podnošenja tužbe, odnosno od dana preinačenja tužbe. Kako je tužba podnesena 03.11.2010. godine utvrdili su da nisu zastarila potraživanja od 03.11.2007. do 03.11.2010. godine, a po preinačenoj tužbi da nisu zastarila potraživanja od 27.4.2012. do 27.4.2015. godine, pa su tako i sudili.

Tuženi ponovo u reviziji ističe prigovor zastarjelosti, uz tvrdnju da je cijelo potraživanje zastarilo, odnosno da nije ni dospjelo jer tužitelj nije, saglasno odredbama zaključenih ugovora, tuženom dostavio račune za plaćanje ugovorene zakupnine. Međutim, predmetnim ugovorima o zakupu zemljišta koje pripada putu, tačno je određena površina tog zemljišta, cijena po kvadratnom metru i ukupan iznos godišnje obaveze za svaku lokaciju, kao i obaveza tuženog da taj iznos plati. Dakle, obaveza tuženog je bila jasno određena i zasnovana na zaključenim ugovorima, te je dospijevala za naplatu istekom kalendarske godine, pa kada je nije ispunio tužitelj je imao pravo da, saglasno odredbi člana 262. ZOO, njeno ispunjenje traži sudskim putem.

Nasuprot prednjem, o visini predmetnog potraživanja za koje se traži utvrđenje da je osnovano i da se uvrsti u listu priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca opšteg isplatnog reda, nije pravilno suđeno.

Slijedom naprijed navedenih razloga, vještak ekonomske struke je visinu dužne zakupnine mogao računati samo prema vrijednosti ugovorom utvrđene visine godišnje zakupnine, a ne prema zaduženju koje je tužitelj iskazao u analitičkoj kartici, a koje je za neke godine bilo veće od ugovorenog jer je, vjerovatno (kako zaljučuje i vještak), tužitelj koristio pravo sadržano u odredbama ugovora o zakupu da može izmjeniti cijenu zakupa zemljišta u slučaju da Vlada RS usvoji izmjene Uredbe o regulisanju visine naknade za korištenje zemljišta koje pripada putu što, međutim, nije dokazano, niti su na te okolnosti provedeni dokazi. U svakom slučaju, ako je i došlo do izmjene cijene, tužitelj je o tome trebao obavjestiti tuženog i dostaviti mu račun sa novim obračunom.

Kako je vještak visinu dužne zakupnine računao prema zaduženju tužitelja, dobio je iznos veći za 4.818,34 KM od onog koji bi dobio da je za obračun koristio samo ugovorima utvrđenu cijenu. Zato je potraživanje tužitelja prema tuženom, za koje traži utvrđenje da je osnovano i da se uvrsti u listu priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca opšteg isplatnog reda, a koje nije u zastari, valjalo smanjiti za taj iznos, odnosno utvrditi osnovanost potraživanja tužitelja prema tuženom u iznosu od 73.240,47 KM (umjesto iznosa od 78.058,81 KM koji su utvrdili nižestepeni sudovi).

Nižestepeni sudovi su, kako opravdano ističe revident, priznali osnovanost traženog potraživanja u iznosu od 78.058,81 KM. Na tom i takvom utvrđenju se dalje mora temeljiti obaveza stečajnog upravnika da tako utvrđeno potraživanje uvrsti u Pregled prijavljenih i priznatih potraživanja stečajnih povjerilaca opšteg isplatnog reda. Dakle, u navedenu listu priznatih potraživanja sa statusom tužitelja kao stečajnog povjerioca opšteg isplatnog reda, mogao se uvrstiti samo iznos od 78.058,81 KM, čija je osnovanost utvrđena, odnosno iznos utvrđen ovom presudom od 73.240,47 KM, a ne i iznos od 36.772,36 KM.

Ostali revizioni navodi, koje je tužitelj isticao i tokom postupka, te u žalbi, o čijoj neosnovanosti su se izjasnili nižestepeni sudovi, uz jasno, logično i argumentovano obrazloženje koje u svemu prihvata i ovaj sud, nisu od uticaja na rješenje ovog spora, slijedom čega je samo djelimično usvojena revizija tuženog i obje nižestepene presude, na osnovu odredbe člana 250. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 u daljem tekstu ZPP), preinačene kao u izreci, a u ostalom dijelu revizija je odbijena, temeljem odredbe člana 248 istog zakona.

Uspjeh stranaka (koje su zahtjevale naknadu troškova postupka) u ovoj parnici je djelimičan i po ocjeni ovoga suda podjednak, imajući u vidu stavljene zahtjeve o kojima je odlučivano, tok postupka i konačanu odluku kojom je završen ovaj spor. Zato je, na osnovu odredbe člana 397. stav 2. ZPP, u skladu sa odredbom člana 386. stav 2. istog Zakona, odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić